

Allerød Kommune

Budgetnotat nr. 6

Administrativt budgetgrundlag 2020-27

August 2019

Indholdsfortegnelse

1.	Sammenfatning _____	2
2.	Det administrative budgetgrundlag i tal _____	3
3.	Fem modeller for et budget i balance _____	6
4.	Fire særlige emner til politisk stillingtagen _____	10
5.	Demografi og administrative budgetændringer _____	11
6.	Risikofaktorer _____	19

Bilag 1. Hovedoversigt 2020-27

Bilag 2. Bemærkninger til administrative budgetændringer i hovedoversigten

Bilag 3. Investeringsoversigt 2020-27

Bilag 4. Økonomiaftale, serviceramme, anlægsloft og faseopdelt budgetproces

Bilag 5. Administrativt budget vedr. skattefinansierede driftsudgifter specificeret på udvalg, udgiftsrammer og aktivitetsområder

Bilag 6. Valg mellem statsgaranti eller selvbudgettering i budget 2020

Bilag 7. Takster 2020

1. Sammenfatning

Økonomaftalen mellem Regeringen og KL er forsinket, og derfor er dette års administrative budgetgrundlag anderledes end normalt. For det første foreligger kommunens indtægter fra skat, tilskud og udligning endnu ikke og for det andet er det uklart hvilken økonomisk kompensation kommunen vil modtage på en række udgiftsområder. Når økonomaftalen mellem Regeringen og KL foreligger, vil der derfor blive udarbejdet et opdateret administrativt budgetgrundlag for budget 2020-27.

Denne tidlige udgave af det administrative budgetgrundlag gør status på de udgifter og indtægter, der kan bestemmes på nuværende tidspunkt, således at den senere opdatering kan fokusere på konsekvenserne af økonomaftalen.

Samlet set er kommunens økonomi robust, men det vil ikke være muligt at fastholde det nuværende serviceniveau på alle områder, uden at kassebeholdningen bliver for lav inden for de kommende 2-3 år. Udfordringen er, at kommunens årlige udgifter samlet set vil stige mere end kommunens årlige indtægter. Så enten skal udgifterne reduceres, i form af effektiviseringer eller servicereduktioner, eller også skal kommunens indtægter øges, for at der fortsat er balance i kommunens økonomi de kommende år.

Der er særligt fire årsager til at det ser sådan ud de kommende år: 1) Udligningsordningen og de kommunale tilskudsmodeller fører hvert år til et lavere budget. 2) Der skal årligt findes finansiering til den pleje og omsorg, som et stigende antal ældre har behov for. 3) Der sker løbende en opgaveglidning fra sygehusene til kommunen, som kommunen selv skal finansiere. 4) Udgifterne til det specialiserede sociale område er stigende, fordi flere borgere har behov for og krav på at modtage hjælp. Der er ikke tale om nogen pludselig eller overraskende udvikling på nogen af disse fire områder, men det er noget der er behov for at tage hånd om de økonomiske konsekvenser af, i budgetlægningen for de kommende år.

Budgettet for de kommende år er naturligvis baseret på en lang række forudsætninger og skøn. Den største usikkerhed lige nu er dog, hvad udfaldet bliver af økonomiforhandlingerne mellem Regeringen og KL. Det administrative budgetgrundlag har indbygget en forudsætning om, at økonomaftalen netto vil indebære en forbedring af budgettet på 8,7 mio. kr. i 2020. Baggrunden for dette er blandt andet, at det er angivet i Regeringens forståelsespapir med Radikale Venstre, SF og Enhedslisten, at *"der etableres en "bund" under velfærden, så det demografiske træk dækkes. Samtidig vil en ny regering i forslag til finanslove samt politiske tiltag i øvrigt anvise, hvordan der kan ske et yderligere egentligt løft af velfærden"*. Forventningerne til økonomaftalen og usikkerhederne i budgettet i øvrigt, er beskrevet nærmere i afsnit 5 og 6.

Som budgettet for 2020-27 ser ud lige nu, vil der altså i budgetforhandlingerne skulle findes løsninger der styrker kommunens økonomi, så kassebeholdningen ikke bliver for lav. Der er flere forskellige måder at løse denne udfordring og det forudsætter derfor en nærmere politisk prioritering, som led i budgetforhandlingerne. I afsnit 3 opstilles eksempler på forskellige løsningsmodeller. Modellerne viser hvordan udfordringen med kassebeholdningen kan håndteres, og hvad der i øvrigt skal til for at skabe et vist råderum til nye politiske initiativer. Endvidere beregner to af mo-

dellerne hvilken betydning det vil have, hvis der opnås større eller mindre økonomisk kompensation fra Økonomaftalen, end skønnet i det foreløbige budgetgrundlag. De eksempler på modeller der fremlægges er:

Model A: Besparelser på 0,8% i 2020 og udskydelse af udgifter på 40 mio. kr.

Model B: Besparelser på 3% i 2020 og ingen udskydelse af udgifter

Model C: Besparelser på 1,6% i 2020, udskydelse af udgifter på 40 mio. kr. og årligt råderum på 3 mio. kr.

Model D: Budget hvor økonomaftalen kompenserer fuldt ud for demografi

Model E: Budget hvor økonomaftalen ikke kompenserer for demografi

I afsnit 4 redegøres for fire emner, hvor der er behov for at byrådet træffer politisk beslutning i forbindelse med budgetprocessen og som ligger uden for de tal der i øvrigt er fremlagt. Områderne er:

- Midlertidige pladser
- Ledelsesspænd på ældreområdet
- Værdighedsmidler
- Renovering af køkkener i forbindelse med madordning på dagtilbudsområdet.

De budgettal og budgetændringer der foreslås i dette administrative budgetgrundlag, skal besluttes af byrådet som en del af budgetvedtagelsen. Tallene er baseret på sidste års vedtagne budget, korrigeret for de beslutninger, der efterfølgende er truffet af byrådet. Tallene er endvidere korrigeret for det seneste forventede regnskab samt øvrige administrative budgetændringer, i overensstemmelse med kommunens økonomistyringsprincipper.

Bilagene indeholder en nærmere redegørelse for de enkelte delelementer i budgetgrundlaget. Henvisninger til bilagene er indsat under de enkelte afsnit nedenfor.

2. Det administrative budgetgrundlag i tal

Det administrative budgetgrundlag for 2020-27 baserer sig på det budget, der blev vedtaget sidste år af byrådet for 2020 og frem, korrigeret for de beslutninger, der i mellemtiden er truffet af byrådet. Herudover er budgettet tilrettet på de for kommunen udefrakommende eller uomgængelige udgiftsposter samt tilrettet for fejl. Budgettet afspejler således Forvaltningens beregning af, hvad budgetterne vil være, med uændret serviceniveau de kommende år.

Tabel 1: Det nuværende budgetgrundlag inkl. administrative budgetændringer

Mio. kr.	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Besparelser der skal realiseres	-11,7	-23,4	-35,2	-41,1	-47,1	-53,1	-59,2	-65,2
Udgifter der skal udskydes	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årligt råderum/bevillingsreserve	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Overskud på drift inkl. besparelser	-44,4	-55,0	-79,6	-82,1	-81,4	-79,6	-77,7	-75,8
Nuværende anlægsbudget i alt	54,8	25,5	50,1	64,7	56,0	56,0	56,0	55,0
Renter, afdrag mv.	15,0	16,3	16,7	17,0	15,7	15,6	15,5	15,5
Resultat (Ændr. i kassebeholdning)	25,3	-13,2	-12,9	-0,3	-9,7	-8,0	-6,2	-5,4
<i>Gns. kassebeholdning ultimo året</i>	<i>45,7</i>	<i>13,2</i>	<i>23,7</i>	<i>30,3</i>	<i>34,7</i>	<i>44,1</i>	<i>51,2</i>	<i>57,0</i>

Note: Tal med "-" forbedrer budgettet, mens tal med "+" er udgifter der belaster budgettet.

Note: Den gennemsnitlige kassebeholdning er beregnet efter kassekreditreglen, dvs. som et gennemsnit af de forgange 12 måneder.

Det samlede resultat viser et underskud på 25,3 mio. kr. i 2020, hvis byrådet ikke beslutter nogen ændringer af budgettet.

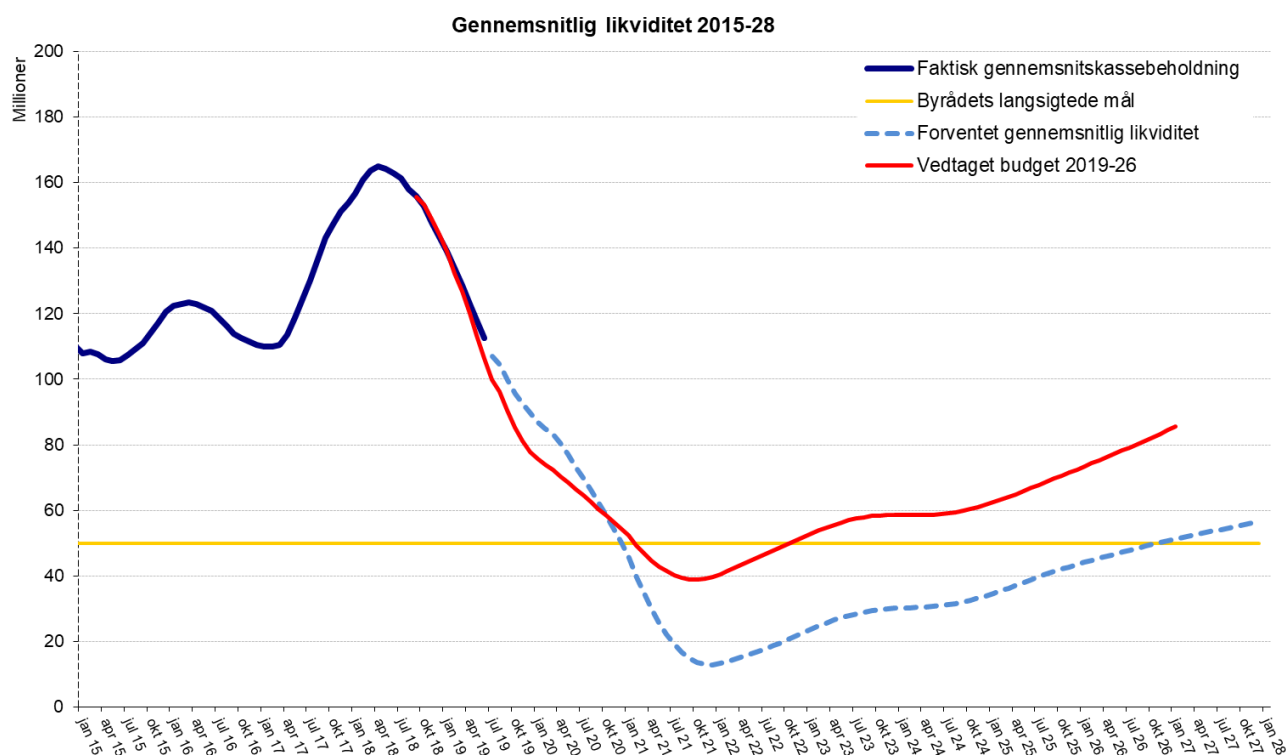
Som det fremgår at tabel 1, indeholder det nuværende budgetgrundlag en økonomisk opbremsning i form af besparelser der skal realiseres, på 0,8% (11,7 mio. kr.) i hvert af årene 2020-22, svarende til samlet 2,4% (35,2 mio. kr.). I årene 2023-27 er der budgetteret med årlige besparelser på 0,4%.

Besparelser kan enten være i form af effektiviseringer (omlægninger af arbejdsgange, investeringer, omlægning af tilbud mv.), serviceforringelser eller øgede indtægter i form af skatter, takster ol.

Det nuværende budgetgrundlag forudsætter således, at de besparelser, der sidste år blev budgetteret med på 11,7 mio. kr. i 2020, faktisk udmøntes i konkrete ændringer i dette års budgetlægning, hvilket de ikke er på nuværende tidspunkt, da det vil være en del af de politiske budgetforhandlinger.

Som det fremgår af tabel 1 og ligeledes af figur 1 nedenfor, vil kassebeholdningen med det nuværende budgetgrundlag falde frem til ultimo 2021, hvorefter den vil stige igen frem mod 2027. På sit laveste vil kassebeholdningen være ca. 12,8 mio. kr. ultimo 2021, selv om der gennemføres besparelser på de budgetlagte 0,8% årligt i 2020-22. Denne udvikling er ikke holdbar, da det vil gøre kommunens økonomi alt for sårbar overfor uforudsete udgifter, og det vil være betydeligt under Byrådets målsætning om, at kassebeholdningen minimum skal være 50 mio. kr.

Figur 1. Prognose for kassebeholdningen i det nuværende budgetgrundlag 2020-27

Årsagen til at kassebeholdningen falder frem til 2021 er, at overskuddet på driften ikke er stort nok til at dække kommunens løbende udgifter til anlæg samt renter/afdrag på langfristet gæld. Overskuddet på driften er kun på 44,4 mio. kr. i 2020 og 55,0 mio. kr. i 2021, selv om der gennemføres besparelser på 0,8% i 2020 og yderligere 0,8% i 2021. Overskuddet på driften skal øges til minimum 70 mio. kr. inden for få år, for at balancen i budgettet kan fastholdes.

Anlægsbudgettet udgøres af de konkrete anlægsprojekter og anlægsrammer, som byrådet tidligere har truffet beslutning om at gennemføre, samt årligt 3 mio. kr. til energioptimering. Den gældende investeringsoversigt kan ses i sin helhed i bilag 3.

Udgifterne til posten "Renter, afdrag mv." er en sammentælling af alle øvrige poster i hovedoversigten. Renter og afdrag på lån udgør typisk ca. 22 mio. kr. årligt, der modsvarer nettobetalingen på kommunens langfristede gæld, som pr. 1. januar 2019 er på ca. 240,5 mio. kr.

Samlet set er kommunens økonomi robust lige nu, med en gennemsnitlig kassebeholdning på 102 mio. kr., men det vil ikke være muligt at fastholde det nuværende serviceniveau på alle områder, uden at kassebeholdningen bliver for lav inden for de kommende 2-3 år. Der er behov for at finde flere besparelser, end det byrådet hidtil har budgetlagt med. Dette er udgangspunktet for byrådets budgetforhandlinger i september - enten skal udgifterne reduceres eller indtægterne skal øges. I afsnit 3 er der udarbejdet fem eksempler på præcist hvor meget der er behov for, alt efter om det sker ved at udskyde éngangsudgifter eller ved at gennemføre varige besparelser.

Der er foretaget administrative ændringer i budgetgrundlaget på 1,8 mio. kr. i 2020. Heraf er der indarbejdet en forventning om, at Økonomaftalen mellem Regeringen og KL vil forbedre budgettet med 8,7 mio. netto. Forbedringen forudsættes at udgøres af en kompensation for SOSU uddannelsesdimensionering vedr. regionselever på 1,9 mio. kr., 50% af de demografisk afledte udgifter svarende til 6,7 mio. kr. samt 50% vedr. en afvikling af moderniserings- og effektiviseringsprogrammet svarende til 1,0 mio. kr. Dette indgår som en del af finansieringen til en udvidelse af servicebudgetterne på ældre-, børne- og skoleområdet på i alt 18 mio. kr., merudgifter til overførselsudgifter ca. 6,7 mio. kr., samt øvrige ændringer for netto 0,7 mio. kr. Afregningen for selskabsskatter er en af de få indtægtsposter i 2020 der kendes nu, og den udgør en merindtægt på netto 6,1 mio. kr. De administrative ændringer er udspecificeret i afsnit 5 nedenfor samt i bilag 2. Den samlede hovedoversigt for det nuværende budgetgrundlag fremgår af bilag 1.

3. Fem modeller for et budget i balance

I det følgende opstilles fem forskellige modeller for, hvordan budgettet eksempelvis kan lægges for perioden 2020-27 som udtryk for, at der kan foretages forskellige politiske prioriteringer i budgetforhandlingerne. Det skal understreges, at der naturligvis findes uendeligt mange andre kombinationsmuligheder, og at modellerne derfor alene er tænkt som eksempler.

Det gælder for alle modellerne, at der også vil være mulighed for politiske omprioriteringer inden for både driftsbudgettet og anlægsbudgettet. Så længe disse omprioriteringer går lige op økonomisk inden for driftsbudgettet og anlægsbudgettet, har det ikke betydning for modellernes strukturelle balance og overholdelsen af byrådets økonomiske målsætninger.

Når modellerne omtaler besparelser, kan disse enten gennemføres som effektiviseringer (omlægninger af arbejds-gange, investeringer, omlægning af tilbud mv.), serviceforringelser eller øgede indtægter i form af skatter, takster ol.

Strukturel balance

Når overskuddet på driftsbudgettet dækker udgifterne til anlæg og gæld, siges budgettet at være i strukturel balance. Hvis byrådet ønsker et anlægsbudget på gennemsnitligt 55-60 mio. kr., og der er udgifter til gæld mv. på ca. 15 mio. kr. årligt, skal der være et overskud på driftsbudgettet på 70-75 mio. kr., for at budgettet er i strukturel balance.

Det skal tilføjes, at budgettet naturligvis også hviler på en lang række andre forudsætninger, som fx niveauet for låntagning og afdrag på kommunens langfristede gæld, forventninger til kommende økonomaftaler mellem regeringen og KL, den demografiske udvikling, nationale afregningsmodeller mv. Alle administrative budgetændringer er indarbejdet, som beskrevet i afsnit 5.

Model A) Besparelser på 0,8% i 2020 og udskydelse af udgifter på 40 mio. kr.

Denne model er en kombination af varige besparelser og udskydelser af udgifter. Der sikres således økonomisk balance i budgettet ved:

- At der gennemføres varige besparelser på 0,8% af driftsbudgettet i 2020, svarende til 11,8 mio. kr.
- At der sker udskydelse af udgifter på 40 mio. kr. fra 2020 til årene 2022-25.
- At der budgetteres med nye varige besparelser på driftsbudgettet med 0,8% i 2021-23 og 0,4% årligt herefter.
- At Økonomaftalen kompenserer for 50% af de demografisk betingede udgifter.

Tabel 2: Model A) Besparelser på 0,8% i 2020 og udskydelse af udgifter på 40 mio. kr.

Mio. kr.	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Besparelser der skal realiseres	-11,8	-23,5	-35,3	-47,1	-53,1	-59,1	-65,2	-71,3
Udgifter der skal udskydes	-40,0	0,0	10,0	10,0	10,0	10,0	0,0	0,0
Årligt råderum/bevillingsreserve	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Overskud på drift inkl. besparelser	-44,6	-55,2	-79,4	-87,9	-87,1	-85,2	-84,9	-83,3
Gns. kassebeholdning ultimo året	65,8	53,5	58,9	58,3	58,5	63,6	72,1	85,2

Note: Tal med "-" forbedrer budgettet, mens tal med "+" er udgifter der belaster budgettet.

Note: Den gennemsnitlige kassebeholdning er beregnet efter kassekreditreglen, dvs. som et gennemsnit af de forgange 12 måneder.

Dette vil medføre at overskuddet på driften vil øges fra 44,6 mio. kr. i 2020, til 83,3 mio. kr. i 2027. Kassebeholdningen vil være lavest ultimo 2021 med 53,5 mio. kr., men øges til 85,2 mio. kr. i 2027. Der vil ikke være budgetteret med eller finansiering til nogen nye initiativer i budgetperioden, med mindre det findes inden for budgettet, og ud over hvad der er behov for til at fastholde balancen i budgettet.

Model B) Besparelser på 3% i 2020 og ingen udskydelse af udgifter

Denne model beregner hvordan der kan sikres balance i budgettet, hvis det alene sker ved varige besparelser på driftsbudgettet og ikke ved udskydelse af udgifter. Modellen indebærer således:

- At der gennemføres varige besparelser på 3% af driftsbudgettet i 2020, svarende til 44,2 mio. kr.
- At der ikke sker udskydelse af udgifter
- At der budgetteres med nye varige besparelser på 0,3% driftsbudgettet fra 2025
- At Økonomiaftalen kompenserer for 50% af de demografisk betingede udgifter.

Tabel 3: Model B) Besparelser på 3% i 2020 og ingen udskydelse af udgifter

Mio. kr.	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Besparelser der skal realiseres	-44,2	-44,2	-44,2	-44,2	-44,2	-48,6	-52,9	-57,3
Udgifter der skal udskydes	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årligt råderum/bevillingsreserve	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Overskud på drift inkl. besparelser	-77,0	-76,4	-89,3	-85,5	-78,3	-74,6	-70,6	-66,6
Gns. kassebeholdning ultimo året	62,0	56,6	82,6	95,7	100,3	105,6	106,6	104,2

Note: Tal med "-" forbedrer budgettet, mens tal med "+" er udgifter der belaster budgettet.

Note: Den gennemsnitlige kassebeholdning er beregnet efter kassekreditreglen, dvs. som et gennemsnit af de forgange 12 måneder.

Model B vil medføre at overskuddet på driften vil falde fra 77,0 mio. kr. i 2020 til 66,6 mio. kr. i 2027. Kassebeholdningen vil være lavest ultimo 2021 med 56,6 mio. kr., men øges til 104,2 mio. kr. i 2027. Der vil ikke være budgetteret med eller finansiering til nogen nye varige initiativer på driften i perioden, med mindre det findes inden for budgettet, og ud over hvad der er behov for til at fastholde balancen i budgettet.

Model C) Besparelser på 1,6% i 2020, udskydelse af udgifter på 40 mio. kr. og årligt råderum på 3 mio. kr.

Denne model er også en kombination af varige besparelser og udskydelser af udgifter. I modsætning til model A budgetteres der med et årligt råderum/bevillingsreserve på 3 mio. kr. Dette kan

enten anvendes til at igangsætte nye initiativer, eller imødegå uventede udgifter. Model C sikrer således økonomisk balance i budgettet ved:

- At der gennemføres varige besparelser på 1,6% af driftsbudgettet i 2020, svarende til 23,6 mio. kr.
- At der sker udskydelse af udgifter på 40 mio. kr. fra 2020 til årene 2022-25.
- At der budgetteres med et årligt økonomisk råderum på 3 mio. kr. fra 2020.
- At der budgetteres med nye varige besparelser på driftsbudgettet på 0,8% i 2021 og 0,6% årligt herefter.
- At Økonomiaftalen kompenserer for 50% af de demografisk betingede udgifter.

Tabel 4: Model C) Besparelser på 1,6% i 2020, udskydelse af udgifter på 40 mio. kr. og et årligt råderum på 3 mio. kr.

Mio. kr.	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Besparelser der skal realiseres	-23,6	-35,2	-44,0	-52,8	-61,6	-70,5	-79,5	-88,5
Udgifter der skal udskydes	-40,0	0,0	10,0	10,0	10,0	10,0	0,0	0,0
Årligt råderum/bevillingsreserve	3,0	6,0	9,0	12,0	15,0	18,0	21,0	24,0
Overskud på drift inkl. besparelser	-56,4	-67,0	-88,1	-93,1	-95,1	-95,8	-98,3	-99,6
<i>Gns. kassebeholdning ultimo året</i>	<i>70,2</i>	<i>65,2</i>	<i>73,4</i>	<i>69,3</i>	<i>62,6</i>	<i>60,5</i>	<i>61,5</i>	<i>66,9</i>

Note: Tal med "-" forbedrer budgettet, mens tal med "+" er udgifter der belaster budgettet.

Note: Den gennemsnitlige kassebeholdning er beregnet efter kassekreditreglen, dvs. som et gennemsnit af de forgange 12 måneder.

Model C vil indebære at overskuddet på driften vil øges fra 56,4 mio. kr. i 2020, til 99,6 mio. kr. i 2027. Kassebeholdningen vil være lavest ultimo 2021 med 65,2 mio. kr., men øges til 66,9 mio. kr. i 2027, selv om det årlige råderum/bevillingsreserve udmøntes i konkrete initiativer.

Model D) Budget hvor økonomiaftalen kompenserer fuldt ud for demografi

Som nævnt indeholder det administrative budgetgrundlag en forudsætning om, at Økonomiaftalen mellem Regeringen og KL vil forbedre budgettet med 7,8 mio. kr. som følge af demografi mv. Denne model indeholder en forudsætning om, at Økonomiaftalen mellem KL og Regeringen vil indebære fuld kompensation for bl.a. kommunens demografisk afledte udgifter, og ikke som forudsat kun 50%. Dette svarer til en budgetforbedring på 6,8 mio. kr. i 2020 (se nærmere i afsnit 5 herom). Sker det, vil der skulle gennemføres færre besparelser i 2020. Der sikres i model D økonomisk balance i budgettet ved:

- At der gennemføres varige besparelser på 0,8% af driftsbudgettet i 2020, svarende til 11,8 mio. kr.
- At der sker udskydelse af udgifter på 30 mio. kr. fra 2020 til årene 2022-24 (i stedet for 40 mio. kr. som i model A, C og E).
- At der budgetteres med nye varige besparelser på driftsbudgettet med 0,8% i 2021 og 0,4% årligt herefter.
- At det forudsættes at Økonomiaftalen kompenserer for 100% af bl.a. de demografisk betingede udgifter.

Tabel 5: Model D) Budget hvor økonomiaftalen kompenserer fuldt ud for demografi

Mio. kr.	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Besparelser der skal realiseres	-11,8	-23,5	-29,4	-35,3	-41,3	-47,3	-53,3	-59,4
Udgifter der skal udskydes	-30,0	0,0	10,0	10,0	10,0	0,0	0,0	0,0
Årligt råderum/bevillingsreserve	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Overskud på drift inkl. besparelser	-51,4	-62,2	-79,9	-81,5	-80,4	-79,5	-77,4	-75,4
Gns. kassebeholdning ultimo året	64,2	53,8	63,0	59,4	53,1	57,0	63,8	69,2

Note: Tal med "-" forbedrer budgettet, mens tal med "+" er udgifter der belaster budgettet.

Note: Den gennemsnitlige kassebeholdning er beregnet efter kassekreditreglen, dvs. som et gennemsnit af de forgange 12 måneder.

Model D vil indebære at overskuddet på driften øges fra 51,4 mio. kr. i 2020, til 75,4 mio. kr. i 2027. Kassebeholdningen vil være lavest ultimo 2024 med 53,1 mio. kr., men øges til 69,2 mio. kr. i 2027.

Model E) Budget hvor økonomiaftalen ikke kompenserer for demografi mv.

Som nævnt indeholder det administrative budgetgrundlag en forudsætning om, at Økonomiaftalen mellem Regeringen og KL vil forbedre budgettet med 7,8 mio. kr. som følge af demografi mv. Denne model E er en beregning af hvad det vil indebære, hvis compensationen fra Økonomiaftalen ikke holder, men i stedet kun bliver på 1 mio. kr. (se nærmere i afsnit 5 herom). Dette vil indebære at økonomisk balance i budgettet fx kan sikres ved:

- At der gennemføres varige besparelser på 1,6% af driftsbudgettet i 2020, svarende til 23,6 mio. kr.
- At der sker udskydelse af udgifter på 40 mio. kr. fra 2020 til årene 2022-25.
- At der budgetteres med nye varige besparelser på driftsbudgettet med 0,6% i 2021-22 og 0,4% årligt herefter.
- At Økonomiaftalen ikke kompenserer for de forudsatte 50% af blandt andet de demografisk betingede udgifter, svarende mindrendtægt på 6,8 mio. kr.

Tabel 6: Model E) Budget hvor økonomiaftalen ikke kompenserer for demografi mv.

Mio. kr.	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Besparelser der skal realiseres	-23,6	-32,3	-41,0	-46,9	-52,9	-58,8	-64,8	-70,8
Udgifter der skal udskydes	-40,0	0,0	10,0	10,0	10,0	10,0	0,0	0,0
Årligt råderum/bevillingsreserve	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Overskud på drift inkl. besparelser	-49,6	-57,1	-78,8	-81,4	-80,5	-78,5	-78,1	-76,4
Gns. kassebeholdning ultimo året	68,3	59,5	65,5	61,4	55,0	53,5	55,2	61,4

Note: Tal med "-" forbedrer budgettet, mens tal med "+" er udgifter der belaster budgettet.

Note: Den gennemsnitlige kassebeholdning er beregnet efter kassekreditreglen, dvs. som et gennemsnit af de forgange 12 måneder.

Model E medfører at overskuddet på driften vil øges fra 49,6 mio. kr. i 2020, til 76,4 mio. kr. i 2027. Kassebeholdningen vil være lavest ultimo 2025 med 53,5 mio. kr., men øges til 61,4 mio. kr. i 2027. Der vil ikke være budgetteret med eller finansiering til nogen nye initiativer i perioden, med mindre det findes inden for budgettet, og ud over hvad der er behov for til at fastholde balancen i budgettet.

4. Fire særlige emner til politisk stillingtagen

I dette afsnit fremhæves fire emner, som ikke er indarbejdet i det administrative budgetgrundlag, men beror på politisk stillingtagen i budgetprocessen, hvordan de skal indgå. De fire emner er medtaget i dette afsnit, idet de ikke entydigt kan siges, at være tekniske administrative ændringer.

Midlertidige pladser

I forbindelse med Budgetforlig 2019-26 blev det besluttet, at der i 2019 skulle udarbejdes en analyse som beskriver behovet for midlertidige pladser fra 2020. Analysen blev fremlagt for Sundheds-, Velfærds- og Beskæftigelsesudvalget i maj 2019. Analysen konkluderer, at Allerød Kommune får behov for flere midlertidige pladser. I løbet af de næste 1-3 år forventes behovet at stige i takt med, at der vil være flere borgere over 80 år. Det er vurderingen, at stigningen vil svare til 1-2 midlertidige pladser om året. Hertil peger analysen på, at opgaveflytning fra sygehusene til kommunerne, behovet for døgnpladser mv. også kalder på et behov for øget kapacitet. Derfor er det Forvaltningens vurdering, at den samlede udvikling vil svare til en udvidelse på 2 pladser årligt frem mod 2027. Behovet kan imødekommes på flere måder. Udviklingen på sundheds- og ældreområdet er mangfoldig og derfor vil det være relevant, at opdatere analysen i løbet af budgetperioden. En strategi kan derfor være, at der indarbejdes 2 midlertidige pladser i budgettet i de kommende tre år, hvorefter analysen revideres og der tages fornyet politisk stilling til behovet i forbindelse med budgettet fra 2023 og frem. En anden strategi kan være at indarbejde en mindre stigning i antallet af midlertidige pladser end analysen peger på, og så årligt justere vurderingen af behovet. En midlertidig plads koster i gennemsnit ca. 0,9 mio. årligt i drift.

Ledelsesspænd på ældreområdet

Det stigende antal borgere over 80 år betyder, at antallet af medarbejdere på ældreområdet stiger, således at serviceydelserne kan udføres ud fra det af byrådet besluttede serviceniveau. Fremskrivningen af budgetterne på ældreområdet indeholder ikke en fremskrivning i ledelse og det er Forvaltningens vurdering, at der er behov for at mindske ledelsesspændet på ældreområdet. Det er ikke entydigt, hvornår et ledelsesspænd er henholdsvis stort, mellemstort eller lille. I et nyligt forskningsprojekt på dagtilbudsområdet blev det opgjort sådan, at ledere med 1-11 medarbejdere har et lille ledelsesspænd, ledere med 12-20 medarbejdere har et mellem-stort ledelsesspænd og ledere med mere end 20 medarbejdere har et stort ledelsesspænd. Aktuelt udløser 25 medarbejdere en pædagogisk leder i Allerød Kommunes klyngestruktur på dagtilbudsområdet. Der findes ikke umiddelbart et lignende forskningsprojekt på ældreområdet. Allerød Plejecenter ledes af en virksomhedsleder og fire daglige ledere – én på hver afdeling. Det betyder, at det aktuelle ledelsesspænd på ældreområdet er ca. 60 medarbejdere pr. leder. Dette ledelsesspænd bør nedbringes således, at der er mulighed for at udøve ledelse på et tilfredsstillende niveau. Der er flere muligheder for, at gøre dette. Én måde kan være, at etablere en egentlig souschef-funktion på hver af de fire afdelinger. Såfremt der tilføres ledelsestid svarende til fire souschefer med halv tid til ledelse og halv tid til faglige opgaveløsninger, vil dette netto indebære en merudgift på 0,72 mio. årligt og ledelsesspændet vil med dette falde til ca. 44. I takt med at andelen af ældre stiger øges opgaveløsningen og koordineringen i Forvaltningen ligeledes. Sammenholdt med udviklingen på ældreområdet og den øgede kommunale opgaveløsning, kan der også ses et behov for at øge ledelseskapaciteten i Sundheds- og Ældreafdelingen. Ud fra samme eksempel som ovenfor – med halv ledelse og halv faglig opgaveløsning, vil dette koste 0,25 mio. årligt. Samlet set giver ovenstående

eksempler en merudgift på 0,97 mio. årligt. Det er en politisk handlemulighed at øge servicebudgettet til ældreområdet med 0,97 mio. kr. årligt. Alternativt vil det ske gradvist ved en omlægning af opgaver og service inden for områdets nuværende budget.

Værdighedsmidler

I forbindelse med finansloven i 2016 blev der afsat en ekstra milliard årligt på landsplan fra 2016 og frem til en værdig ældrepleje. Midlerne overgår fra 2020 til bloktilskuddet. Ud over de i finansloven fra 2016 tildelte midler er der tilgået yderligere værdighedsmidler i 2018 og 2019. Samlet set forventes Allerød Kommunes andel af udgøre ca. 5,8 mio. kr. Sundheds-, Velfærds- og Beskæftigelsesudvalget har behandlet en sag herom og bedt Forvaltningen prioritere de konkrete indsatser. Forvaltningen vurderer, at tre af indsatserne er skal-opgaver der bør videreføres (ca. 4,2 mio. kr.), mens de øvrige indsatser er kan-opgaver. Sagsfremstilling og bilag med prioritering kan læses af Sundheds-, Velfærds- og Beskæftigelsesudvalgets referat den 28. maj 2019.

Renovering af køkkener i forbindelse med madordning på dagtilbudsområdet

I foråret 2019 var der afstemning til valg af madordning på dagtilbudsområdet. Afstemningen foregår ved, at forældrene stemmer om madordningen. Valg af madordning betød, at der etableres flere madordninger i Allerød Kommune, hvorfor en justering af køkkenkapaciteten var nødvendig. En gennemgang af køkkenerne viste, at udgifterne til indretning beløb sig til ca. 0,9 mio. kr. Maden produceres i daginstitutionsklyngens køkkener og leveres til afdelinger, men ikke alle havde de nødvendige køkkenfaciliteter. Idet der ikke forelå en bevilling fra byrådet sammenholdt med et tidsmæssigt behov for igangsætning, valgte Forvaltningen, at igangsætte renoveringen med bevilling fra læringsmiljøpuljen. Der er brug for politisk stillingtagen til, hvorvidt finansieringen skal ske på en anden måde.

5. Demografi og administrative budgetændringer

Nedenfor redegøres først for indholdet i de administrative budgetændringer, der netto udgør en merudgift på 9,5 mio. kr. i 2020. Herefter redegøres nærmere for sammenhængen mellem den demografiske udvikling og kommunens indtægter på skatter, samt udgifter til områderne for børn, skole og ældre. Afslutningsvis redegøres for, hvilke forudsætninger der er lagt til grund for budgetteringen af overslagsårene i budgettet.

Administrative budgetændringer i 2020

Det administrative budgetgrundlag for 2020-27 er baseret på sidste års vedtagne budget, korrigeret for beslutninger, der efterfølgende er truffet af byrådet samt administrative budgetændringer. De administrative budgetændringer er udtryk for nødvendige budgetreguleringer for at opretholde det eksisterende serviceniveau. Alle administrative budgetændringer skyldes således ændringer i en eller flere af følgende forhold og ikke i serviceniveauet: KL's skøn for skatter, udligning og pris- og lønfremskrivninger, byrådsbeslutninger, demografi, lovændringer og fejl.

De administrative budgetændringer i 2020 fordeler sig i hovedoversigtens poster som vist nedenfor i tabel 7.

Tabel 7. Administrative budgetændringer i budget 2020

Område	Beløb i mio. kr.
Skatter, tilskud og udligning	-13,4
Skønnet kompensation fra Økonomiaftalen	- 8,7
Serviceudgifter	20,9
Overførselsudgifter	6,7
Øvrige driftsudgifter	-0,3
Øvrige områder (Renter, anlæg, brugerfinansieret og finansielle poster)	-3,4
I alt	1,8

Som tabel 7 viser, vedrører de største administrative budgetændringer Skatter, tilskud og udligning og serviceudgifterne. Nedenfor fremgår en kort redegørelse for ændringerne. I bilag 2 og 5 findes en detaljeret gennemgang af de administrative budgetændringer fordelt på aktivitetsområder og med dertilhørende uddybende forklaringer.

Skatter, tilskud og udligning

Ved budgetvedtagelsen skal byrådet vælge mellem statsgaranti og selvbudgettering af skatter, tilskud og udligning. KL og regeringen har endnu ikke indgået økonomiaftale for 2020, hvilket betyder, at indtægterne vedr. indkomst- og ejendomsskatter endnu ikke kendes. Det samme gælder de tilhørende tilskuds- og udligningsbeløb. Derfor baserer det administrative budgetgrundlag sig på skønnet for statsgarantien i budgetlægningen for 2019 korrigeret for de seneste skøn for pris- og lønudvikling. Dog er de endelige indtægter fra selskabs- og dødsboskatter for 2020 udmeldt.

Kommunens samlede skatteindtægter udgør i det administrative budget 1.755,7 mio. kr. i 2020, og den administrative ændring udgør en merindtægt på 16 mio. kr. I 2020 afregnes selskabsskatten for 2017, hvilket indebærer en merindtægt før udligning på 15,4 mio. kr. Stigningen skyldes, at indtjeningen i kommunens virksomheder har været større end KL's skøn.

Modsat indebærer stigende indtægter fra selskabsskatter en øget udligning og faldende statstilskud, som skønsmæssigt kan opgøres til 9,6 mio. kr.

Den samlede nettoudgift vedr. tilskud og udligning udgør 257,8 mio. kr., eksklusiv en eventuel kompensation som følge af økonomiaftalen, se nedenfor. De administrative budgetændringer udgør en mergift på 2,6 mio. kr., og kan specificeres som følger:

- Efter budgetvedtagelsen for 2019-26 udmeldte ministeriet, at kommunen som følge af ændrede alderskriterier i udligningsberegningen ville få et ekstra tilskud på 9,6 mio. kr. i 2019 og 2020. Merindtægten er nu tilført 2020-budgettet.
- Som følge af den højere selskabsskat i 2020 skønnes en merudgift til udligning på 6,3 mio. kr. Da landets samlede selskabsskat samtidig er noget højere i 2020 end hidtil forudsat, skønnes kommunen også at få en mindreindtægt fra statstilskud på 3,0 mio. kr.
- Udlodning fra HMN i 2019 på baggrund af salg af GasNet indebærer en modregning i statstilskuddet med en merudgift på 2,7 mio. kr. i statsafgift til følge.
- Endelig skønnes en merudgift på 0,2 mio. kr. til efterregulering af beskæftigelsestilskud i 2020, hvilket skyldes et lavere udgiftsniveau i 2019. Det forventes fortsat, at indtægten vedr. beskæftigelsestilskuddet overstiger kommunens udgifter til forsikrede ledige med 2 mio. kr.

Skønnet kompensation fra Økonomiaftalen

Med økonomiaftalen for 2020 bør der ske en kompensation for flere af de væsentlige udgiftsstigninger, som er indeholdt i det administrative budget. Det betyder, at der er en forventning om en merindtægt vedr. skatter, tilskud og udligning, hvor følgende væsentlige udgifter kompenseres helt eller delvist:

- Udgift til dimensionering vedr. SOSU regionselever, hvor udgiften er stigende da uddannelsen er flerårig, og der er også en antalsudvikling. Udgiften forventes bloktilskudskompenseret. Det er dog uklart om det er denne udgift, baseret på KL-overenskomst, eller den lidt lavere udgift baseret på regionernes overenskomst. I det administrative budgetgrundlag er det forudsat, at kommunen kompenseres fuldt ud for den faktiske udgift, som udgør 1,9 mio. kr. i 2020 stigende til 5,0 mio. kr. i 2023.
- Den demografiske udvikling med et stigende antal ældre i kommunerne bliver muligvis kompenseret i økonomiaftalen, idet der dog ikke kan forventes fuld kompensation for den stigende udgift. Der er i det administrative budgetgrundlag indarbejdet en årlig merudgift på 5,7 mio. kr. i 2020, idet forudsættes at de stigende driftsudgifter som følge af den demografiske udvikling kompenseres med 50 pct. i økonomiaftalen for 2020.
- I tidligere års økonomiaftaler indgår et at Moderniserings- og Effektiviseringsprogram (MEP), som indebærer at kommunernes samlede økonomiske ramme reduceres med 0,5 mia. kr. i 2020 og 1 mia. kr. fra 2021. Eftersom der er indikationer fra den nye regering om, at MEP udgår, forudsættes det, at MEP reduceres til 50 pct., hvilket indebærer en merindtægt på 1,1 mio. kr. i 2020.

Serviceudgifter

I 2020 forventes kommunens samlede nettodriftsudgifter på det skattefinansierede område at udgøre 1.462,3 mio. kr. Kommunens serviceudgifter udgør i det administrative budgetgrundlag 1.172,1 mio. kr. i 2020, og øges med 20,9 mio. kr., hvor de væsentligste ændringer ses under Børne- og Skoleudvalget og Sundheds-, Velfærds- og Beskæftigelsesudvalget. Ændringer som følge af ny befolkningsprognose udgør 2,6 mio. kr. Nedenfor redegøres for de administrative ændringer for hvert enkelt udvalg, og i bilag 2 og 5 findes mere detaljeret redegørelser samt specifikationer.

På serviceudgifter under Børne- og Skoleudvalget skønnes merudgifter på samlet set 8,8 mio. kr. i 2020, som skyldes den demografiske udvikling, udvikling i efterspørgsel samt fejlrettelser.

- På dagtilbudsområdet forventes netto øgede udgifter på 4,9 mio. kr., som skyldes flere forhold. 1) Kapaciteten i de kommunale dagtilbud justeres i overensstemmelse med ny befolkningsprognose. Der er indflyttet flere små børn i Blovstrød end forventet, og som følge af boligudbygning forventes et fortsat stigende antal børn i dagtilbud. Det stigende pasningsbehov indebærer en nettomerudgift på 2,3 mio. kr. i 2020 i forhold til prognosen sidste år. 2) Der forventes opstart af Bøgelunden pr. 1. november 2020, og da dette ikke er budgetteret i 2020 indebærer dette en merudgift på 1,7 mio. kr. 3) Der er i 2019 nyoprettet nye skovgrupper, som er højere normeret end andre dagtilbud med en merudgift på 0,4 mio. kr. til følge. 4) Budgettet til private institutioner har været sat for højt, og tilpasses den forventede efterspørgsel, Dette indebærer en mindreudgift på 0,5 mio. kr. 5) Endelig forventes øgede nettoudgifter på 0,7 mio. kr. til forældretilskud vedr. privat pasning og pasning af eget barn.
- Befolkningsprognosen viser et fald i antal klubbørn, hvilket indebærer en mindreudgift på 1,4 mio. kr.

- Demografiregulering af sundhedsplejen indebærer en merudgift på 0,2 mio. kr. til følge.
- På skoleområdet forventes netto øgede udgifter på 4,4 mio. kr., idet ny befolkningsprognose dog viser et fald i antallet af skoleelever. Merudgifterne skyldes flere forhold. 1) Antallet af elever på privatskoler er stigende. Ved en fejl har dette ikke været indarbejdet i budgettet i overslagsårene, hvilket der rettes op på med en merudgift på 3,0 mio. kr. 2) Skolernes budgetter reguleres efter det faktiske elevtal pr. 5. september, hvor der forventes en mindreudgift på 1,1 mio. kr. i 2020. 3) Efterspørgslen efter efterskoler i 10. klasse er stigende, hvilket indebærer en merudgift på 1,2 mio. kr. til staten. 4) Specialanalysen viste et effektiviseringspotentiale på 0,6 mio. kr. vedr. bygningstilpasninger på Maglebjergskolen. Da der ikke er truffet politisk beslutning om implementering, kan effektiviseringen imidlertid ikke opnås med en merudgift på 0,6 mio. kr. til følge. 5) Merudgift på 0,4 mio. kr. som følge af, at budgettet til skolebuskørsel har været sat for lavt. 6) Driftsudgiften til Aula er højere end forventet, hvilket betyder en merudgift på 0,2 mio. kr.
- På det specialiserede børneområde forventes en merudgift på 0,8 mio. kr. Der etableres inkluderende dagtilbud med det formål at reducere udgiften til døgnophold i forhold til det nuværende udgiftsniveau.

På serviceudgifter under Sundheds-, Velfærds- og Beskæftigelsesudvalget skønnes merudgifter på samlet set 10,3 mio. kr. i 2020, som skyldes den demografiske udvikling, udvikling i efterspørgsel samt ny lovgivning.

- På det specialiserede socialområde forventet stigende udgifter til udsatte voksne, og det administrative budget indeholder merudgifter på 7,7 mio. kr., hvilket blandt andet er: 1) Der forventes en merudgift på 5,6 mio. kr. vedr. botilbud og støtte, hvilket skyldes øget tilgang af borgere med et massivt plejebæhov samt øget tilgang af unge. 2) Flere unge i målgruppen efterspørger dagtilbud for voksne med særlige behov, hvilket indebærer en merudgift på 1,3 mio. kr. Sagerne har været efterprøvet i Ankestyrelsen. 3) En øget efterspørgsel efter alkohol- og misbrugsbehandling indebærer en merudgift på 0,6 mio. kr.
- Merudgifter på ældre- og sundhedsområdet udgør netto set 2,6 mio. kr. primært som følge af den demografiske udvikling, hvor budgettet tilpasses til ny befolkningsprognose samt det aktuelle aktivitetsniveau i hjemmeplejen, antal borgere på plejecenter, ændrede opgaver samt nyt demensplejecenter. Af større budgetjusteringer i såvel positiv som negativ retning kan bl.a. nævnes følgende: 1) Øget dimensionering til elevuddannelse af sosu'ere og sygeplejersker indebærer en merudgift på 1,9 mio. kr., og merudgiften kompenseres som udgangspunkt kun delvis af staten, da regionselever aflønnes markant lavere end kommunale. KL tager dog merudgiften op i forbindelse med forhandling af økonomiaftalen. 2) Udgiften til borgere på plejecenter er steget med 1,8 mio. kr., hvilket skyldes at flere borgere bor på plejecenter, driften af nyt plejecenter samt at en borger er overgået fra voksen- til ældreområdet. 3) Udgiften til hjælpemidler er i 2018 og 2019 steget ud over den demografiske udvikling, og der skønnes en merudgift på 1,1 mio. kr. Der er igangsat en analyse af mulighederne for at begrænse forbrug af hjælpemidler. 4) Udgiften til hjemmehjælp i hjemmet reduceres med 2,6 mio. kr. Behovet for hjemmehjælp er mindre end forventet, hvilket primært skyldes at flere borgere bor på plejecenter, herunder den kommende åbning af nyt demensplejecenter. 5) Budgettet til forebyggelsesindsatser reduceres med 0,3 mio. kr., da opgaver vedr. sundhedsaftale III bortfalder. 6) Udgiften til hjemmesygepleje reduceres med 0,5 mio. kr., og tilpasses dermed nuværende aktivitetsniveau. Dog er der stor usikkerhed om udviklingen i opgaver som følge af opgaveglidning fra sygehuse. 7) Centrale udgifter samt finansiering af sundhedsydelse øges med 1,1 mio. kr.,

hvilket primært skyldes øgede udgifter til vederlagsfrit fysioterapi samt at en borger i plejebolig overgår fra det specialiserede socialområde til ældreområdet.

På serviceudgifter under Teknik-, Erhverv-, Plan- og Miljøudvalget skønnes merudgifter på samlet set 0,8 mio. kr. i 2020, som primært skyldes ny lovgivning på vejområdet, hvor der i 2020 skal ske en registrering af blandt andet ledninger til vejbelysning.

På serviceudgifter under Økonomiudvalget skønnes merudgifter på samlet set 1,0 mio. kr. i 2020, som skyldes følgende:

- Centrale personaleudgifter øges med 0,9 mio. kr. som følge af stigende udgift til arbejdsskade-forsikringer på 0,4 mio. kr., stigning til tjenestemandspension på 0,3 mio. kr. og barselspuljer på 0,2 mio. kr.
- Administrationsbidraget til UDK øges med 0,6 mio. kr., hvilket blandt andet skyldes forsinkelse i udbud af IT-systemer som følge af monopolbrud, hvorved de forventede besparelser opnås senere end forventet.
- Byrådet besluttede i februar 2019 at pålægge gebyr ved underretning om udlæg vedr. restancer vedr. ejendomsskat, hvilket indebærer en øget indtægt på 0,2 mio. kr.
- I modsat retning forventes mindreudgifter til IT, tinglysning og ydelsesstøtte på samlet set 0,3 mio. kr.

Overførselsudgifter

I 2020 forventes kommunens samlede nettodriftsudgifter på det skattefinansierede område at udgøre 1.462,3 mio. kr. Overførselsudgifterne udgør 176,7 mio. kr. i 2020, og der er administrative budgetændringer på 6,7 mio. kr. i merudgifter som følge af ny lovgivning og udviklingen i efterspørgsel. Allerød Kommune er underlagt lovgivning og landsdækkende reformer som påvirker strategi og økonomi. Visse overførselsudgifter er underlagt en budgetgaranti, hvor staten dækker udgifterne.

På det budgetgaranterede område forventes følgende administrative budgetændringer:

- Udgifter til revalidering og løntilskud er faldet med 3,4 mio. kr., hvilket primært skyldes, at udgifterne til løntilskud til borgere i fleksjob er faldet. Endvidere ses udgifterne til forsørgelse af borgere på ressource- og jobafklaringsforløb at være lavere end forudsat. Faldet i antallet af borgere på disse ydelser skal ses i sammenhæng med et stigende antal borgere på førtidspension.
- Antallet af førtidspensionister er steget kraftigt i 2019, hvilket medfører en merudgift på 2,9 mio. kr. Tilgangen skyldes primært, at borgere overgår fra andre ydelser, mens borgerne bliver længere på ydelsen som følge af tilbagetrækningsreformen.
- Antallet af borgere på kontanthjælp er faldet, hvilket indebærer en mindreudgift på 1 mio. kr.
- Der er færre flygtninge, og derfor falder indtægterne vedr. grundtilskuddet fra staten. Dette betyder en mindreindtægt på 1,6 mio. kr.

Uden for det budgetgaranterede område ses følgende administrative budgetændringer:

- Finansieringsomlægning af aktiveringsindsatsen indebærer afskaffelse af driftslofter og den statslige refusion for de driftsudgifter til aktivering, der tidligere var underlagt driftslofterne. Med denne ændring opnås ikke længere statsrefusion vedr. Allerøduddannelsen, hvilket er en væsentlig årsag til en mergift på 3,1 mio. kr.

- Der forventes merudgifter til sygedagpenge på 2,0 mio. kr., idet af antal sygedagpengemodtagere er steget de seneste år. Der er i 2018 iværksat en intensiveret indsats for nedbringelse af antal helårspersoner, der modtager sygedagpenge, herunder nedbringelse af den gennemsnitlige varighed, og den forventede effekt heraf er indarbejdet i budgettet.
- Som følge af et stigende antal sager på det specialiserede socialområde for udsatte børn, er et stigende antal forældre berettigede til tabt arbejdsfortjeneste. Budgettet tilpasses til det forventede niveau, hvilket indebærer en merudgift på 1,5 mio. kr.

Øvrige områder: Renter, anlæg, brugerfinansieret område og finansielle poster

På øvrige områder er der følgende administrative budgetændringer:

- Det lave renteniveau indebærer en mindredgift på 1,4 mio. kr. i 2020.
- På anlægsområdet er der ingen administrative budgetændringer. Investeringsoversigten følger byrådets beslutninger, og fremgår af bilag 3.
- Det brugerfinansierede område skal hvile i sig selv over en årrække. Der forventes en merindtægt i 2020 som følge af at anlægsudgift vedr. nye affaldsbeholdere på affaldshåndteringsområdet skal tilbagebetales over 10 år.
- Der frigives deponerede midler på 1,1 mio. kr. som følge af provision fra salget af GasNet. Lånoptagelsen er forøget med 4,7 mio. kr. dels som følge stigende udgifter til indefrysning af ejendomsskatter, stigende låneoptagelse indebærer en merudgift til afdrag på 0,4 mio. kr. Øvrige finansielle konti betyder en merudgift på 4,5 mio. kr. som bl.a. skyldes merudgifter til lån til betaling af ejendomsskatter, som følge af obligatorisk indefrysningsordning.

Demografiregulering af kommunens indtægter og udgifter

De større serviceområder reguleres med den forventede demografiske udvikling, således at serviceniveauet kan holdes uændret i perioden. Som følge heraf demografireguleres driftsbudgetterne på områderne dagtilbud, skole og ældre. Reguleringen sker ud fra en konkret vurdering, baseret på forskellen mellem sidste års prognose og den seneste prognose for den kommende befolkningsudvikling.

Det administrative budgetgrundlag tager udgangspunkt i befolkningsprognosen, som fremlagt for byrådet i Budgetnotat 3 i marts 2019. Der er således indarbejdet demografifledte mer- eller mindredgifter som følge af den forventede demografiske udvikling i 2020-27.

Der er forskel på beregningsmetoden for årene 2020-23 og årene 2024-27, da det kun er årene 2020-23 der kan foretages på et konkret grundlag i kommunens økonomisystem. Nedenfor redegøres derfor først for demografireguleringen i årene 2020-23, mens redegørelsen for fremskrivningen af årene 2024-27 fremgår af det næste afsnit.

Samlet set indeholder det administrative budgetgrundlag demografifledte ændringer i udgifterne i 2020-23 som vist i tabel 3.

Tabel 8. Demografiregulering 2020-23 – ændringer ift. nuværende budget

Mio. kr.	2020	2021	2022	2023	I alt
Skatter og tilskud	-6,0	-6,0	-6,0	-6,0	-24,0
Dagtilbud	2,2	3,5	4,8	5,1	15,6
Klub	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4	-5,6
Sundhedspleje	0,2	0,2	0,2	0,2	0,8
Skole	-1,1	0,1	1,0	2,7	2,7
Ældre	2,9	3,2	3,7	6,4	16,2
Demografiregulering i alt	-3,2	-0,4	2,3	7,0	5,7

Note. "+" er en merudgift/ "-" er mindredgift.

Den demografiske udvikling indebærer en merindtægt vedr. skatter og udligning på ca. 11 mio. kr. årligt, baseret på en årlig befolkningsvækst på ca. 375 personer samt den demografiske betingede udvikling i driftsudgifterne. Sammenholdt med sidste års budget er der tale om en merindtægt på ca. 6 mio. kr. i 2020. Forudsætningen er, at 50 pct. af den demografibetingede udgiftsstigning kompenseres i den kommende økonomiaftale.

Demografireguleringen på alle driftsområder medfører en samlet administrativ budgetændring på 2,8 mio. kr. i merudgift i budget 2020, og en merudgift på 29,7 mio. kr. over hele budgetperioden.

Samlet udgør de demografibetingede driftsudgifter over perioden gennemsnitlig årlig merudgift på 1,5 mio. kr. Demografireguleringen er indeholdt i de administrative budgetændringer vedr. driftsudgifterne samt skatter og tilskud.

På dagtilbudsområdet er der flere børn end forventet ved sidste års prognose, primært som følge af indflytningen i boligudbygningen i Blovstrød. Modsat er antallet af skolebørn faldende, hvilket indebærer en negativ demografiregulering på klub- og skoleområdet. På ældreområdet er budgettet tilpasset til det aktuelle aktivitetsniveau i hjemmeplejen, søgning til plejeboligerne samt åbning af nyt demensplejecenter. Antallet af ældre svarer nogenlunde til sidste års prognose, men gennemsnitligt er de ældre i kommunen blevet lidt mere plejekrævende. Dette kan blandt andet tilskrives opgaveglidningen fra regionerne.

Det skal bemærkes, at demografijusteringen illustreret i tabel 8 ikke er udtryk den samlede stigning i udgifterne som følge af demografi, men alene ændringen i forhold til det, der allerede ligger i budgettet. I tabel 9 nedenfor fremgår den årlige demografiregulering, som er indarbejdet i det administrative budgetgrundlag.

Tabel 9. Demografiregulering 2020-23 – årlig demografieffekt indregnet i det nuværende budget

Mio. kr.	2020	2021	2022	2023	I alt
Skatter og tilskud	-11,0	-16,0	-21,0	-26,0	-74,0
Dagtilbud	5,2	6,5	9,1	12,0	32,8
Klub	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4	-5,6
Sundhedspleje	0,2	0,2	0,2	0,2	0,8
Skole	-2,0	-1,0	-2,0	-0,2	-5,2
Ældre	13,3	18,2	20,1	21,9	73,5
Demografiregulering i alt	4,3	6,5	5,0	6,5	22,3

Når alle områder tælles sammen, medfører demografireguleringen en netto merudgift i 2020 på 4,3 mio. kr., og samlet over perioden en nettomerudgift på 22,3 mio. kr. Demografireguleringen på alle driftsområder medfører en samlet merudgift på 15,3 mio. kr. i budget 2020 og 96,3 mio. kr. i merudgift over hele budgetperioden. Demografireguleringen er indeholdt i det administrative budgetgrundlag på driftsudgifterne samt skatter og tilskud.

Da demografiregulering af budgettet spiller en endnu større rolle end tidligere med en budgetperiode på 8 år, og for at synliggøre af disse helt centrale forudsætninger for udviklingen i kommunens udgifter er budgetforudsætningerne for demografireguleringer analyseret, og der er på denne baggrund foretaget forbedringer af demografiberegningerne.

Budgetteringen af overslagsårene

På baggrund af byrådets budgetstrategi fremgår yderligere fire overslagsår, hvor der foretages en overordnet og skønsmæssig fremskrivning af overslagsårene 2024-27. Denne budgetlægning kan ikke understøttes af økonomisystem samt KL skøn, og derfor fremskrives alene budgetposterne på samme specifikationsniveau som i hovedoversigten. Det vil sige, at der alene foretages en overordnet vurdering af udviklingen i budgettets hovedposter, hvorimod der ikke indgår vurderinger af enkeltelementer i budgettet.

Nedenfor opsummeres forudsætningerne for det administrative budget 2020-27:

Budgetposter	Budget 2020-23	Budget 2024-27
Skatter, tilskud og udlig-ning	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Økonomaftale for 2020 foreligger endnu ikke, og budgettet er baseret på sidste års budget. ▪ Statsgaranti 2020 udmeldes i forbindelse med økonomaftalen og skøn for udvikling folketal og udskrivningsgrundlag 2020-23 er baseret på sidste års skøn ▪ KL's tilskudsmodel vedr. budget 2019 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Skatteindtægter er fremskrevet med 45 mio. kr. årligt svarende til den gennemsnitlige udvikling i 2019-22. ▪ Nettoudgiften vedr. tilskud og udlig-ning er fremskrevet med 2 mio. kr. årligt baseret på udviklingen 2019-22, korrigeret for nedgang i finansierings-tilskud til 50 pct.
Driftsudgifter	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Demografi, ny befolkningsprognose ▪ Ny lovgivning ▪ Byrådsbeslutninger ▪ Konjunkturer ▪ Efterspørgsel ▪ Budgetfejl 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Driftsudgifter er fremskrevet med 7,5 mio. kr. i 2024 og 5,5 mio. kr. årligt fra 2025 og frem baseret på en skønsmæssig vurdering af udviklingen i kommunens samlede driftsudgifter inklusiv den demografiske udvikling.

Budgetposter	Budget 2020-23	Budget 2024-27
Renter mv.	<ul style="list-style-type: none"> Renteindtægter vedr. kommunens likvide beholdning og langfristet gæld 	<ul style="list-style-type: none"> Svarer til budgetoverslagsår 2023.
Pris og lønstigning	<ul style="list-style-type: none"> Det administrative budget udarbejdes i 2020 priser, og der foretages en frem-skrivning vedr. pris- og lønudviklingen jf. KL's seneste skøn. 	<ul style="list-style-type: none"> Driftsbudgettet er pris- og lønfrem-skrevet baseret på gennemsnittet af 2020-23.
Anlæg	<ul style="list-style-type: none"> Anlægsudgifter i det administrative bud-getgrundlag svarer til investeringsover-sigten 2019-26, revideret som følge af politiske beslutninger. 	<ul style="list-style-type: none"> Anlægsudgifter i 2024-26 svarer til in-vesteringsoversigten 2019-26, revide-ret som følge af politiske beslutninger I 2027 indgår en teknisk anlægsramme på 55 mio. kr., jf. budgetstrategi.
Brugerfinansieret om-råde	<ul style="list-style-type: none"> Området er takstfinansieret og skal hvile i sig selv over en årrække. 	<ul style="list-style-type: none"> Området er takstfinansieret og skal hvile i sig selv over en årrække.
Finansforskydninger	<ul style="list-style-type: none"> Vurdering af ændrede budgetforudsæt-ninger for budgetposterne: Øvrige finans-forskydninger, deponering/frigivelse af deponerede midler, afdrag på lån samt optagne lån. 	<ul style="list-style-type: none"> Svarer til budgetoverslagsår 2023.

6. Risikofaktorer

Budgettet indeholder en række væsentlige risikofaktorer, som kan ændre budgettets forudsætninger og dermed de indtægter og udgifter det består af. Dette kan være såvel positivt som negativt. Forvaltningen vurderer at de følgende punkter udgør de økonomisk største risikofaktorer i budget 2020-27.

Økonomaftalen for 2020

Økonomaftalen mellem Regeringen og KL er forsinket og det betyder, at denne foreløbige opgørelse af budgetgrundlaget mangler afklaring på en række punkter, særligt på indtægtssiden. Forvaltningen forventer at kunne udarbejde en opdateret version af budgetgrundlaget ultimo september, forudsat at der indgås en økonomaftale mellem Regeringen og KL medio september.

Udligning

Allerød Kommune bidrager årligt med ca. 320 mio. kr. til udligningssystemet. Den annoncerede omlægning af udligningssystemet fra 2019 blev ikke gennemført og det er usikkert, om den nuværende udligningsordning fortsætter, med dertilhørende overgangsordning, eller om der vil blive igangsat en fornyet diskussion om en ny udligningsordning. En omlægning af udligningsordningen vil både kunne føre til at Allerød Kommune taber og vinder. Derfor må hele udligningsspørgsmålet anses som en betydelig risikofaktor for kommunens økonomi, særligt på længere sigt. Forvaltningen vurderer, at risikoen er høj.

Den demografiske udvikling

Kommunens befolkningstal og befolkningssammensætning har stor betydning for kommunens indtægter og udgifter. Den demografiske udvikling fremgår af kommunens befolkningsprognose. Befolkningstallet er stigende hvilket giver en merindtægt på tilskud og udligning. Samtidig er der et stigende antal ældre med behov for pleje og omsorg og en forventning om et stigende antal børn med behov for dagtilbud. Hvis befolkningens sammensætning og antal udvikler sig anderledes end forudsat, kan det have stor betydning for kommunens budget, særligt på længere sigt. Forvaltningen vurderer, at risikoen er mellem.

Medfinansiering af sundhedsvæsenet/sygehuse

Medfinansieringsudgifterne har de seneste år været forbundet med stor usikkerhed, hvor ændret afregningsmodel, manglende datagrundlag og Region Hovedstadens forsinkelser i afregningerne udgør en betydelig risikofaktor. Sundhedsministeriet har på denne baggrund truffet beslutning om en fastfrysning af udgifter til medfinansieringsudgifterne. Medfinansieringsudgifterne fastfryses til den enkelte kommunes budget, som for Allerød Kommunes vedkommende i 2019 lyder på 96,2 mio. Hertil kommer afregninger fra 2018, som indtil videre er 0,8 mio. De udlignes normalt af afregninger til det efterfølgende år, men fastfrysningen indebærer, at der ikke sker efterreguleringer i 2020. Merudgiften fra 2018 på 0,8 mio. kr. indgår i det forventede regnskab pr. 31. marts. KL oplyser, at eventuel efterregulering af kommunernes tilskud af udgifter til medfinansiering for aktivitetsåret vil blive beregnet som normalt. Der er således fortsat usikkerhed om udgiften fra 2020 samt efterregulering af tilskud for regnskab 2018. Forvaltningen vurderer, at risikoen er høj.

Ny sundhedsreform

Regeringen og Dansk Folkeparti har indgået aftale om en sundhedsreform, som indebærer en ny organisering, der skal træde i kraft den 1. januar 2021. Aftalen indeholder en række usikkerheder, herunder finansiering af nye opgaver for kommunerne. Forvaltningen afventer fortsat en konkretisering af udspillet samt eventuelle ændringer som følge af det nye Folketingets sammensætning.

Beskæftigelsesområdet

Efter omfattende reformer på området de seneste år ses stigende udgifter til særligt borgere med fleksløns-tilskud og på sygedagpenge. Der er iværksat målrettede indsatser med henblik på at holde udgiftsniveauet nede, og den forventede effekt heraf er indarbejdet i det administrative budgetgrundlag. Kommunens indtægter er endvidere påvirket af udviklingen i beskæftigelsen i andre kommuner, hvilket efter-/midtvejsreguleringen på 9,5 mio. kr. på det budgetgaranterede område i 2018 understreger betydningen af. Forvaltningen vurderer, at risikoen er høj.

Udgifter på de specialiserede socialområder

De seneste år har kommunerne samlet set oplevet et udgiftspres på det specialiserede socialområde, primært som følge af et stigende antal borgere i målgruppen. Allerød Kommune har ikke de senere år haft lige så store udfordringer som andre kommuner. Aktuelt er der dog opstået to enkelt-sager med en samlet udgift på ca. 5 mio. kr., som vidner om at det specialiserede sociale område altid vil være forbundet med en vis økonomisk usikkerhed. Forvaltningen vurderer, at risikoen er høj.

Ny ferielov pr. 1. september 2020

Ferieloven har en række økonomiske konsekvenser for kommunerne, og KL er i løbende dialog med Finansministeriet, Beskæftigelsesministeriet og LD Fonde om implementeringen af loven, da dette har betydning for de økonomiske konsekvenser, der følger af lovændringen. Indbetalinger til LD Fonde fritages fra servicerammen, så indbetalinger til denne ikke påvirker kommunernes serviceramme i året, hvor bidraget til fonden indbetales. Dermed sikres, at kommunerne har mulighed for at indbetale indefrosne feriemidler i år ét eller løbende afhængigt af den enkelte kommunes økonomi. Forvaltningen vurderer at risikoen er høj, eftersom den omfatter samtlige kommunens ansatte.